436 (31)

K13/21 F. Vilakazi.

1-6*

31) 436 Story of Nondabula Nzimande
P.P. 1-6
436.
2nd F. Vilakazi ½p (2/6) K13/21 indexed 1/6
N
12 FEB 1940
Vilakazi
10

Amanzimande mngcobo.

Kuthena ukuba afe uDingana kwaba ukuthola ithuba lama Nzimande lokuvela. u Nondabula waye yinduna ka Dingana yase Sigohlweni. Kuthena ukuba abone u Nondabula ukuthi uDingane usefile Futhi u Mpande uzakumubulala njengoba nakuwa yeyinduna yase sigohlweni ka Dingana. Sekuthi nomfowabo esefuna ukuhamba naye u mfowabo omkhulu njengoba izimpi zase zihlupile kwa zulu. Kuthena ngelinye ilanga uMpande efuna ukupha yona impi. Kwamu sukwana uNondabula emuka naye u mizi womfowabo. yena u Nondabula waye ngazalanga. bawela ngelingendla izibuko oTugela bahamba ubusuku bonke. Uthena ebafuna uMpande akabathola. Okwenza ukuba bawele ngelingenhla izibuko yingoba baningi abantu ababeba

436

17 leka kwazulu. Manjena yase
inisa abantu inkosi uku
vimba emazibukweni ange
ngansi. Kuthena umabe wela
lina izulu ngalelo langa. Kwa
thi izingane ezincane ezimbi
li zafele endleleni. Kuthena
umaselbe sezifile nezingane
yezwa kali impi yakwazulu
ifuna unodabula. Yase ihla
ngane nezingane izifileyo yase
iphuthuma phambili. Kuthena
uma isidlule base bengena
eweni lase gudeni. Kuthena
noma isiphunda emuva bayi
zwa kwazisa ukuthi kwakuse
ibusuku ayakwazi ukuba bona
kwazisa ukuthi umpande waba
funa ukumuna bulala impela u
nodabula. Abakwa nzimande
abahamba bodwa babe naba
nye bakwa ndawonde. Kwathi
nasendleleni bathalana na
banye bakwa nxele. Kwazisa
ukuthi unodabula wayaziwa
bonke bafuna ukumenza inkosi
yabo.

Digitised by the Open Scholarship Programme in support of public access to information, University of Pretoria, 2017.

18 Sebechamba nayeke u Nondabula kuthena uma ba wele iThofane (moi river) bafumanisa abakwa Dlamini na banye bakwa Dladla. Bathena ukuba bona laba bakwa Dlamini base bayakhukhula babateka. Sekuthi ngaphesheya kwempofana otulini sebakhha. UNondabula waye nabanye bakwa zulu ngesibongo, njengoba ndnamhlanjena ngapheshaya kwa moi river ung bafumanisa abakwa zulu lapha. Kuthena Bcsahlezi wabezwa uPhakade. Phoke khona kwa zulu waye mazi u Phakade u Nondabula. Usemuthumelele isigijimi ukuthi nakulapha ndiye esekhona. Uthena ukuza loku u Nondabula waye seha mba eyokhonza ku Phakade. U Phakade yena wapikela edize no Tugela, kwase kuthi kanti uPhakade ubelokhu ehlezi ngo valo waqina naye manjena

Khonza's to Ph.

Digitised by the Open Scholarship Programme in support of public access to information, University of Pretoria, 2017.

19 Usegqalake ukuhlasela naye
u Phakade. Kwathi abakwa
mbele amalala ayengapheshe
ya kwe moi river umuzi ka
Ngotshana wawuhlasela uPha
kade. Uthena uma ewuhlase
la waqala ngokuthumela u
umuntu ukuyobona ukuthi
ukhona yini uNgotshana. Kwa
thunywa umfoka Ndawonde.
Nebala wamufumana uNgotsh
ana. Uthena ethuka umuzi
wakhe wase ukakuwe yimpi
akabe esakwazi ukubaleka
manjena. Bamubulala bathatha
ikhanda lakhe baliza enkosi
ni uPhakade. Wayesebona
uPhakade ukuthi naye use
yinkosi. Useqamba u Nondabu
la ukuthi umemi ngoba
wami wezela abantu abaning
wamuthelela abanye endlele
ni. Abakwa Nzimande badu
mile impela kwelase macumwi
ni. Iyonake inzalo ka Nonda
bula. Ngaphesheya kwe moiriver

Ngotshana slain

20 usekhona u Shalumbena
oyena emukhulu kwakakwa
nzimade. Iningi labo selawe
lela nganeno ngaba izwe nga
phesheya kwe moi river, sela
thathwa abamhlophe sekuse
maphulazini. Abaningi u
ngabafunwana esifundeni sa
kwa Dumakude nase madula
neni. Induna yase madulane
ni u Sotshangane ka nzimade
Okwenza abanye baye ema
dulaneni yingoba umndeni
uhlala ngokuhlukana njalo
manjena abanye base beya
emadulaneni. Kuthena futhi
ngempi yezi ndela nama thela
mali kwase kuvela ukwehlu
kana phakathi. abanye ba
ba yizindela abanye baba
ama thelamali. Yingako na
uhlanjena begcwele lonke la
se macunuwini. Esifundeni
sakwa Dumakude wou futhi
ngo oyena esemukhulu noma
kungeyena owase ndlunkulu kodw
a uyazazi zonke izindaba zoyise.

New subject!

K13/21 6*

21 kuzozonke izifunda zase
macunwini asikho esilinga
na nesakwa Dumakude. Yi
sona sisi khulu impela indu
na yaso u Ngcanyile Dladla. No
ma kulwa asikho esingalwa
naso. Sibuye silwe sodwa nje
na lesisifunda njengo bukhu
lubaso. Esithi asilingane na
so esaso Phathe. Igoso lempi
lalesi sakwa Dumakude u
Velaphi Dladla. Igoso lendlamu
umasikhokhane Dladla. Naba
semacunwini ababa sukele
abakwa Dumakude njengoba
bayazi ukuthi sakhiwe aba
kwa mzimase amashinga. U
nhlebo nzimase omunye wa
wo amashinga namaqawe
akwa nzimase kwesaka Duma
kude. Kuthi emadulaneni u
uxapho nzimase. Laba bakwa
nzimase babizwa ngokuthi
abakwa Dumakude nesifu
nda sakwa Dumakude saqa,
njwa ngabo ngoba cishe sakhi
we yibo bodwa. End. S. 436.

Digitised by the Open Scholarship Programme in support of public access to information, University of Pretoria, 2017.